

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3522/2023
31.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Зорана Хаџића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Стефан Петровић, адвокат из ..., против туженог ЈП „Електропривреда Србије“, са седиштем у Београду, ради утврђења и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2869/22 од 12.04.2023. године, у седници већа одржаној дана 31.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2869/22 од 12.04.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Чачку П1 390/2021 од 08.04.2022. године, ставом првим изреке, утврђено је да је тужилац код туженог засновао радни однос на неодређено време почев од 05.04.2019. године па надаље, док за то постоје законски услови, што је тужени дужан признати и трпети, те да се на основу ове пресуде изврши пријава код надлежног органа. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоца врати на рад на одговарајуће радно место у складу са стручном спремом, искуством стеченим на радном месту на неодређено време. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди према туженом да је тужилац засновао радни однос на неодређено време почев од 10.03.2017. године до 04.04.2019. године, што је тужени дужан признати и трпети, те да се на основу ове пресуде изврши пријава код надлежног органа, као неоснован. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 114.750,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2869/22 од 12.04.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда у ставу трећем изреке. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом, другом и четвртном изреке тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је засновао радни однос на неодређено време код туженог почев од 05.04.2019. године па надаље, док за то постоје законски услови, што је тужени дужан признати и трпети, те да се на основу

ове пресуде изврши пријава код надлежног органа, као и захтев тужиоца да се обавезе тужени да тужиоца врати на рад на одговарајуће радно место у складу са стручном спремом, искуством стеченим на радном месту на неодређено време и одлучено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му накнади трошкове жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану одлуку у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...10/23), па је утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у периоду од 10.03.2017. године до 10.07.2020. године био радно ангажован код туженог по основу више закључених уговора о обављању привремених и повремених послова, по којима је обављао исте послове ... Тужилац је наведене послове обављао у континуитету, а радни однос му је престао 10.07.2020. године. Комисија Владе РС је Закључком од 26.03.2019. године дала сагласност за пријем у радни однос на неодређено време за укупно 442 лица код корисника јавних средстава који су у надлежности Министарства рударства и енергетике и од наведеног броја 400 радних места за ЈП „Електропривреду Србије“ и то 300 радних места (средња стручна спрема) и 40 радних места (нижа стручна спрема). Тужени је у периоду од 2016. године до 2020. године засновао радни однос са 159 нових лица са средњом стручном спремом

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је делимично усвојио тужбени захтев, налазећи да су се почев од првог наредног дана након што је тужени примио Закључак комисије Владе РС од 26.03.2019. године стекли услови за заснивање радног односа тужиоца на неодређено време код туженог, док је у преосталом делу тужбени захтев одбио применом материјалног права наведеном у пресуди.

Другостепени суд је првостепену пресуду потврдио у одбијајућем делу, а преиначио у преосталом делу тако што је одбио тужбени захтев јер је првостепени суд на правилно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право. Одредбом члана 27.е став 34. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, број 108/13...72/19) прописано је да корисници јавних средстава не могу заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места до 31.12.2020. године, па је другостепени суд закључио да је захтев тужиоца неоснован, јер одредбе Закона о буџетском систему прописују забрану за заснивање радног односа са новим лицем ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места, а да су наведене одредбе *lex specialis* у односу на одредбе Закона о раду, којима се прописују услови за преображај радног односа са одређеног на

неодређено време, што произлази из члана 105. Закона о буџетском систему који прописује да ако су одредбе других закона односно прописа у супротности са овим законом примењују се одредбе овог закона. Стога, тужилац спада у категорију лица са којима тужени није могао да заснује радни однос на неодређено време и није било услова за преображај његовог радног односа код туженог. Такође, добијена сагласност за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава не значи нужно и обавезу туженог да са овде тужиоцем заснује радни однос, јер послодавац у оквирима прописаним законом, сагласно својим потребама, организацији и процесу рада, самостално процењује када је потребно ангажовање додатне радне снаге и одлучује о начину њиховог ангажовања, као и о томе која ће лица ангажовати. Осим тога, тужилац је након 05.04.2019. године, радио у укупном трајању крајем од 24 месеца закључно са 10.07.2020. године, па нису били испуњени законом прописани услови за прерастање радног односа тужиоца на неодређено време у смислу члана 37. став 6. Закона о раду.

По оцени Врховног суда одлука другостепеног суда заснована је на правилној примени материјалног права.

По члану 197. Закона о раду („Службени гласник РС“, број 24/05 са изменама), послодавац може за обављање послова који су по својој природи такви да не трају дуже од 120 радних дана у календарској години да закључи уговор о обављању привремених и повремених послова са незапосленим лицем, запосленим који ради непуно радно време - до пуног радног времена и корисником старосне пензије (став 1). Уговор из става 1. овог члана закључује се у писаном облику (став 2).

Одредбом члана 37. Закона о раду прописано је да уговор о раду може да се закључи на одређено време, за заснивање радног односа чије је трајање унапред одређено објективним разлозима који су оправдани роком или извршењем одређеног посла или наступањем одређеног догађаја, за време трајања тих потреба (став 1), послодавац може закључити један или више уговора о раду из става 1. овог члана на основу којих се радни однос са истим запосленим заснива за период који са прекидима или без прекида не може бити дужи од 24 месеца (став 2), ако је уговор о раду на одређено време закључен супротно одредбама овог закона или ако запослени остане да ради код послодавца најмање пет радних дана по истеку времена за које је уговор закључен, сматра се да је радни однос заснован на неодређено време (став 6).

Тужени је јавно предузеће које по члану 2. став 1. тачка 5. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, број 54/09... 62/13 и 63/13 - исправка), спада у кориснике јавних средстава, па се у односу на њега примењују одредбе и тог закона. Законом о изменама и допунама тог Закона („Службени гласник РС“ број 108/2013 од 06.12.2013. године) у члану 27е додати су нови ставови 34. и 35. којима је прописано да корисници јавних средстава не могу заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места до 31.12.2015. године, а изузетно од тог става радни однос са новим лицима може се засновати уз сагласност тела Владе, на предлог надлежног министарства, односно другог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење министарства. Наведена одредба члана 27е став 34. Закона новелирана је каснијим изменама и допунама („Службени гласник РС“ број

142/2014... 149/2020), тако да корисници јавних средстава не могу заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних односно упражњених радних места до 31. децембра 2016. године („Службени гласник РС“ број 103/2015), затим до 31. децембра 2017. године („Службени гласник РС“ број 99/16), до 31. децембра 2018. године („Службени гласник РС“ број 113/17), до 31. децембра 2019. године („Службени гласник РС“ број 95/18 и 31/19), односно до 31. децембра 2020. године („Службени гласник РС“ број 72/2019 и 149/2020). Чланом 105. наведеног Закона прописано је да ако су одредбе других закона, односно прописа у супротности са овим законом, примењују се одредбе овог закона.

Према ставу Врховног суда одредбе Закона о буџетском систему којима је прописана забрана заснивања радног односа са новим лицем, ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места код корисника јавних средстава, осим у изузетним случајевима уз сагласност надлежног органа Владе, су *lex specialis* у односу на одредбе Закона о раду којима се прописују услови за преображај радног односа са одређеног на неодређено време (што произилази из одредбе члана 105. тог закона).

Имајући у виду изложено а како је тужени корисник јавних средстава то се на њега по правилној оцени другостепеног суда односи забрана новог запошљавања, односно заснивање радног односа мимо претходно прибављене сагласности надлежног органа за заснивање радног односа са тужиоцем, па су неосновани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Наводима ревизије тужиоца о томе да је све време био радно ангажована за обављање послова који по својој природи не представљају привремене и повремене послове, већ су у питању послови за којима је постојала стална потреба и да је фактички био у радном односу, не доводи се у сумњу правилност побијане одлуке. Тужилац је код туженог био радно ангажован по уговорима о обављању привремених и повремених послова у периоду када он, као корисник јавних средстава, није био у могућности да заснује радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места, осим када за то постоји сагласност тела Владе и предлог надлежног министарства, односно другог надлежног органа уз претходно прибављено мишљење министарства, што овде није случај, имајући у виду садржину закључка надлежне Комисије од 26.03.2019. године и опсег на који се односи. Из изнетих разлога нису основни наводи ревизије о погрешној примени материјалног права. Позивање на одлуку Рев2 2013/21 није од утицаја на другачију одлуку овог суда јер је реч о другачијем чињеничном стању.

Из изложених разлога, Врховни суд је применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
Добрила Страјина с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић